

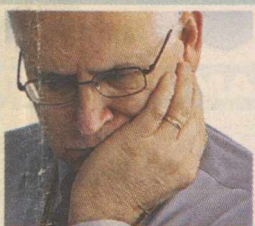
ΟΔΗΓΟΣ
**ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΑ
ΔΑΝΕΙΑ**

5-6
ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
2005
ΕΥΡΩ 1,50

ΤΑ ΝΕΑ

ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
Έκρηξη στις
ιδιωτικές
συντάξεις
λόγω
Ασφαλιστικού
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΕΛΙΔΕΣ 1-3

ΕΡΓΑΣΙΑ
Έλληνες
μετανάστες
στη Βουλγαρία!
ΣΕΛΙΔΑ 20

ΜΑΡΓ. ΚΑΡΑΠΑΝΟΥ
Πολεμώντας
τη μανιο-
κατάθλιψη
ΣΕΛΙΔΕΣ 24-25

ΛΟΥΤΣΙΑΝΟΣ ΣΤΑ «ΝΕΑ»
«Δεν ξεχνώ
τον Πειραιά»
ΟΜΑΔΑ ΣΕΛΙΔΑ 47

Απειλή Καραμανλή προς 17 βουλευτές

Εκλογές

αν στείλετε επιστολή!

Πώς πνίγηκε στο παρά 5' «ανταρσία» στη Ν.Δ.

Με την απειλή των εκλογών ο Κώστας Καραμανλής έπνιξε «ανταρσία» 17 νεοεκλεγέντων βουλευτών της Ν.Δ. Οι «17», όλοι από την επαρχία, σχεδίαζαν να του στείλουν επιστολή με την οποία θα του ζητούσαν να πάρει γενναίες πρωτοβουλίες για να ανατρέψει το κακό κλίμα που υπάρχει στην κυβέρνηση.

Η ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΜΕΪΜΑΡΑΚΗ

ΣΕΛΙΔΑ 9

ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ

Η θύελλα
για τα λευκά έφαγε
τον Αχιλλέα

ΣΕΛΙΔΑ 11

ΠΡΟΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ

Στα
ελληνικά
ο νέος
Χάρι
Πότερ

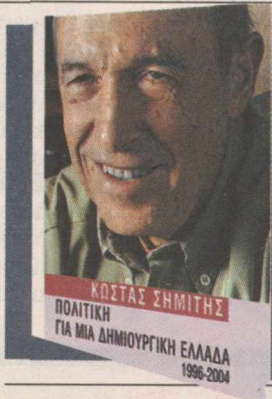
Ο «Ημίαιμος Πρίγκιπας» θα βγει στα βιβλιοπωλεία στα ελληνικά το επόμενο Σάββατο.

ΒΙΒΛΙΟΔΡΟΜΙΟ
ΣΕΛΙΔΕΣ 4-5

ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Τηλεκατευθυ-
νόμενοι άνθρωποι

ΣΕΛΙΔΑ 60

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ
ΓΙΑ ΜΙΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ
1996-2004

Ο Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΟΛΑ

Εγώ, ο Γιώργος και οι χαμένες εκλογές

ΠΡΟΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΣΕ 4 ΣΕΛΙΔΕΣ (15-18)

ΣΟΚ

Στερούν από καρκινοπαθείς τα νέα φάρμακα

Απέραντη γραφειοκρατία καθυστερεί ως και τρία ολόκληρα χρόνια την κυκλοφορία νέων φαρμάκων για τους καρκινοπαθείς στη χώρα μας.

ΑΥΞΗΜΕΝΗ ΘΝΗΣΙΜΟΤΗΤΑ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΣΕΛΙΔΑ 21

Προδημοσίευση αποσπασμάτων από το βιβλίο του Κώστα Σημίτη

«Πολιτική για μια Δημιουργική Ελλάδα»

«Μόνο ο Γιώργος θα μπορούσε να εξασφαλίσει νίκη»

Κριτικός απολογισμός μιας θητείας που χειρίστηκε μείζονα ζητήματα

«ΠΡΕΠΕΙ να δούμε τι έγινε, για να ξέρουμε τι θα κάνουμε. Αν κανείς δεν έχει σωστή επίγνωση του παρελθόντος, δεν μπορεί να σχεδιάσει το μέλλον». Καθισμένος στο γραφείο του, στον πέμπτο όροφο της οδού Ακαδημίας 35, ο Κώστας Σημίτης μιλάει για το βιβλίο του «Πολιτική για μια Δημιουργική Ελλάδα» (Εκδόσεις Πόλις). Αριθμεί σχεδόν 700 σελίδες, δεν είναι όμως ούτε απομνημόνευμα ούτε αφηγηματική αναδρομή στα πεπραγμένα. Ο πρώην Πρωθυπουργός δεν αρνείται ότι το βιβλίο του συνιστά «πολιτική παρέμβαση».

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Το βιβλίο γράφτηκε πυρετωδώς στο διάστημα από τις αρχές καλοκαιριού του 2004 ως το φθινόπωρο του 2005. «Έγραφα κάθε μέρα όλη μέρα», λέει χαμογελώντας ο Σημίτης. Τα χειρόγραφα έρχονταν στη γραμματεία του για

δακτυλογράφηση, επέστρεφαν στον ίδιο για διορθώσεις και μετά ξαναγύριζαν για νέα δακτυλογράφηση. Ο πρώην Πρωθυπουργός ήθελε πρώτα - πρώτα να αποκαταστήσει το έργο της οκταετίας του, την οποία επιχειρεί συστηματικά να αποδομήσει η Ν.Δ. με την πολιτική της ρητορικής, τη διαστρέβλωση της συμφωνίας του Ελσίνκι αλλά και με τη δημοσιονομική απογραφή που είχε ως α-

ποτέλεσμα να αναθεωρηθούν τα οικονομικά μεγέθη από το 1999 και παρ' ολίγον να αμαυρώσει την είσοδο της χώρας στην ΟΝΕ.

Η οκταετία. «Κάποιοι λένε πως από την περίοδο 1996-2004 έμειναν μόνο τα μπετά...», λέει ο Σημίτης. Ωστόσο, η οκταετία του δεν είναι μόνο τα Σπάτα, το Μετρό, το Ρίο - Αντίρριο «ή το ευρώ που είναι πια στις τσέπες των Ελλήνων», όπως επισημαίνει χαμογελώντας. Η Πρωθυπουργία Σημίτη εξέφρασε και υλοποίησε ένα συνολικό και συγκεκριμένο σχέδιο πολιτικής κι αυτό είναι που αναδεικνύει το βιβλίο. Γραμμένο για να αποτελέσει εργαλείο πολιτικής, το εκδοτικό πόνημα δεν διατρέχει απλώς την ιστορία της περιόδου, αλλά την προσεγγίζει κριτικά, δείχνοντας ποιο ήταν το πολιτικό περιβάλλον του 1995-96 και πώς κινήθηκε ο τότε Πρωθυπουργός έχοντας ως στρατηγικό στόχο τη δημιουργία μιας ισχυρής Ελλάδας - από εθνοκεντρική χώρα της περιφέρειας να βρεθεί στον πυρήνα της Ευρώπης.

«Σχεδιασμός για το αύριο». Ο ίδιος ο Σημίτης χαρακτηρίζει το βιβλίο του ως «σχεδιασμό για το αύριο». Άλλωστε, όπως επισημαίνει «ο εκσυγχρονισμός δεν έχει ημερομηνία λήξης». Το βιβλίο είναι μια πρωτοφανής για τα ελληνικά πολιτικά δεδομένα απόπειρα να γίνει ένας κριτικός

Κώστας Σημίτης: «Επέλεξα», γράφει, «να συνεννοηθώ με τον κ. Γ. Παπανδρέου γιατί ήταν το πιο δημοφιλές στέλεχος με τη μεγαλύτερη απήχηση στην κοινή γνώμη. Δεξιά, μια χειρόγραφη σελίδα του βιβλίου

Η ΒΕΛΟΥΔΙΝΗ ΔΙΑΔΟΧΗ

«Το θέμα δεν ήταν προσωπικό...»

Πως και πότε αποφάσισε ο Κώστας Σημίτης να τερματίσει τη θητεία του ως πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ; Για τον ίδιο ήταν μια πράξη με μεγάλη πολιτική σαφήνεια: «Με την αποχώρησή μου έστειλα ένα μήνυμα ότι οι επικεφαλής αλλάζουν. Ένα κόμμα φορέας κοινωνικής αλλαγής δεν μπορεί να ταυτίζεται με ένα πρόσωπο».

Στο βιβλίο ο Σημίτης φωτίζει το παρασκήνιο της διαδοχής του ως μια διαδικασία για δύο παίκτες. «Επέλεξα», γράφει, «να συνεννοηθώ με τον κ. Γ. Παπανδρέου γιατί ήταν το πιο δημοφιλές στέλεχος με τη μεγαλύτερη απήχηση στην κοινή γνώμη, μακράν πρώτος σε σχέση με όλους τους υπολοίπους, όπως έδειχναν όλες οι δημοσκοπήσεις. Επιπλέον ήταν ένας επιτυχημένος υπουργός Εξωτερικών για πολλά χρόνια». Δεν είναι τυχαίο ότι στα κεφάλαια του βιβλίου που αφορούν την εξωτερική πολιτική υπάρχουν αλληπάλλες αναφορές στον ρόλο και τη συμβολή του Γιώργου Παπανδρέου.

Το θέμα δεν ήταν προσωπικό, αλλά πολιτικό: «Στην επιλογή μου να συνεννοηθώ μαζί του και όχι με άλλους, που θα μπορούσαν να με διαδεχθούν, δεν έπαιξαν ρόλο ούτε συμπάθειες ούτε αντιπάθειες. Μόνο αυτός θα μπορούσε να εξασφαλίσει τόσο μια ομαλή διαδοχή, όσο και μια νίκη στις εκλογές».

απολογισμός μια πρωθυπουργικής θητείας που χειρίστηκε μείζονα ζητήματα. Ήταν, όπως παραδέχεται ο Κώστας Σημίτης, μια «επίσκεψη σε δεύτερο χρόνο» των γεγονότων που χειρίστηκε από το Μέγαρο Μαξίμου. Ο ίδιος δεν αποφεύγει την αυτοκριτική, ενώ δεν απουσιάζει η κριτική στους πολιτικούς του αντιπάλους, τόσο προς τα δεξιά, όσο και προς τα αριστερά. Ο πρώην Πρωθυπουργός επισημαίνει επίσης έναν

ενδόμυχο συντηρητισμό της ελληνικής κοινωνίας.

Στο τέλος του βιβλίου, ο πρώην Πρωθυπουργός γράφει, πάντως, ότι οι αντιπαλότες δεν τον ενόχλησαν. «Σε κάποιους τομείς», επισημαίνει, «δεν τα κατάφερα όπως ήθελα. Δεν άλλαξαν δραστηρίως τα πράγματα. Καθυστερήσαμε ή διστάσαμε. Αλλά και αρκετές φορές δεν υπήρξαν οι αναγκαίες δυνάμεις και τα απαραίτητα μέ-

Η πρώτη κουβέντα Σημίτη - Γιώργου έγινε στις ΗΠΑ τον Ιούλιο του 2003. Δηλαδή πριν από τις αλλαγές στο κόμμα, αρχές Ιουλίου, όταν ο Σημίτης προώθησε στη θέση του Κώστα Λαλιώτη τον Μιχάλη Χρυσόχοϊδη. «Η συζήτηση αυτή μου έδωσε αρκετές ιδέες για το πώς έπρεπε να χειριστώ το θέμα. Ακολούθησαν στη συνέχεια και άλλες συζητήσεις με τον κ. Γ. Παπανδρέου».

«Πήρα την απόφασή μου», γράφει ο Κ. Σημίτης, «στα τέλη Νοεμβρίου 2003: Δεν θα ηγηθώ του ΠΑΣΟΚ στις επόμενες εκλογές». Ο πρώην πρωθυπουργός είχε στα χέρια του τρεις δημοσκοπήσεις για τις πιθανές αντιδράσεις της κοινής γνώμης σε αλλαγή ηγεσίας του ΠΑΣΟΚ: «Τα

αποτελέσματα όλων των ερευνών, για τα οποία ήταν ενήμερος τόσο ο κ. Γ. Παπανδρέου όσο και ο κ. Μ. Χρυσόχοϊδης, ήταν περίπου τα ίδια. Το ΠΑΣΟΚ με πρόεδρο τον κ. Γ. Παπανδρέου είτε προηγούνταν ελαφρά είτε υπολείπονταν ελαφρά της Νέας Δημοκρατίας. Οι ψηφοφόροι μεταξύ κ. Γ. Παπανδρέου και κ. Κ. Καραμανλή προτιμούσαν τον κ. Γ. Παπανδρέου για πρωθυπουργό. Ο κ. Γ. Παπανδρέου ήταν κάτι καινούργιο. Έφερνε πίσω στο ΠΑΣΟΚ πολλούς από όσους μεταστράφηκαν και δίσταζαν να το ξαναψηφίσουν. Η ανάκαμψη ήταν θεαματική στις αγροτικές περιφέρειες».

σα». Και συνεχίζει: «Ίσως κάποιος παρατηρήσει ότι η πολιτική είναι η τέχνη του εφικτού, κι αν επετεύχθη το εφικτό τα πράγματα προχώρησαν σωστά. Αυτό είναι και αλήθεια και δικαιολογία. Πιστεύω ότι ο πολιτικός πρέπει να επιδιώκει και το παραπάνω βήμα, και την υπέρβαση. Την επιδίωξα».

ΓΥΡΙΣΤΕ ΣΕΛΙΔΑ

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

«Πατρίς, θρησκεία, οικογένεια...»

Βαθιά κρατικιστική παράταξη, κολλημένη στο παρελθόν

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΕΠΙΚΡΙΤΙΚΟΣ είναι ο Κώστας Σημίτης με τη Ν.Δ. του Κώστα Καραμανλή. Τη βλέπει ως παράταξη «βαθιά κρατικιστική, στραμμένη στο παρελθόν, αφιερωμένη στο τρίπτυχο «πατρίς-θρησκεία-οικογένεια» που «δεν μπορούσε όχι μόνο να σκεφτεί απαντήσεις, αλλά ούτε και να διατυπώσει τα κατάλληλα ερωτήματα για τις νέες πραγματικότητες. Κάτι τέτοιο προϋπέθετε κριτική και αποστασιοποίηση από την ίδια της την ιστορία». Ο πρώην Πρωθυπουργός εκφράζει την πλήρη απογοήτευσή του για τη λεγόμενη «Νέα Διακυβέρνηση».

«**Δ**εν περίμενα», γράφει, «ότι θα παρουσιαστούν οι εμπλοκές και τα πισωγυρίσματα που παρουσιάστηκαν το 2004, λόγω της πολιτικής που ακολούθησε η Ν.Δ. Δεν μπορούσα να φανταστώ ότι ελληνική κυβέρνηση θα έφτανε να αμφισβητήσει έμπρακτα με τη λεγόμενη απογραφή την ένταξη στην ΟΝΕ, να απαλλάξει την Τουρκία από τις δεσμεύσεις του Ελσίνκι και να αδιαφορήσει για την εξέλιξη του σχεδίου Ανάν».

Αρνση. Την περίοδο 1996 - 2004, η Ν.Δ. του Καραμανλή ασκούσε, κατά την έκφραση του Σημίτη, «αντιπολιτική». «Αρνιόταν», γράφει ο πρώην Πρωθυπουργός, «ό,τι έλεγε η κυβέρνηση και ισχυριζόταν το αντίθετο. Για να υποτιμήσει τα έργα τα χαρακτήριζε «μακέτες», για να αποκρύψει τους υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης δεν αναφέρθηκε ποτέ σε αυτούς και ισχυριζόταν ότι η οικονομία δεν πάει καλά, για να δημιουργήσει την εντύπωση της στασιμότητας υποστήριζε ότι δεν έγιναν διαρθρωτικές αλλαγές ενώ είχαν γίνει περισσότερες από ποτέ, για να απαλείψει από την κοινή συνείδηση τα καινούργια νοσοκομεία κατέφυγε στην ανάδειξη μιας σχεδιασμένης αρνητικής καθημερινότητας. Ακόμη πχούν οι καταγγελίες της ότι δεν θα ολοκληρωθεί ποτέ το μετρό, δεν θα δουλέψει το αεροδρόμιο στα Σπάτα, δεν θα γίνει η γέφυρα του Ρίου». Αντίστοιχα, το 1996 - 2000, η Ν.Δ., ως αντιπολίτευση, επέμενε ότι η Ελλάδα δεν θα καταφέρει να μπει στην ΟΝΕ.

Η διαφθορά. Ο πρώην Πρωθυπουργός γράφει επίσης ότι «η συνεχής αναφο-

Αρνητικός για την πολιτική της Ν.Δ. τόσο ως αντιπολίτευσης όσο και ως κυβέρνησης είναι ο Κώστας Σημίτης. Το στιγμιότυπο είναι από την τελετή παράδοσης-παραλαβής στο Μέγαρο Μαξίμου μετά τις εκλογές του 2004

Δεν μπορούσα να φανταστώ ότι ελληνική κυβέρνηση θα έφτανε να αμφισβητήσει έμπρακτα με τη λεγόμενη απογραφή την ένταξη στην ΟΝΕ, να απαλλάξει την Τουρκία από τις δεσμεύσεις του Ελσίνκι και να αδιαφορήσει για την εξέλιξη του σχεδίου Ανάν

ρά της Νέας Δημοκρατίας στη διαφθορά εξυπηρετούσε συγκεκριμένους πολιτικούς στόχους. Ο πρώτος και πιο εμφανής ήταν να εμποδίσει τους πολίτες να εκτιμήσουν το έργο που επιτελέστηκε και να δημιουργηθεί η εντύπωση ότι οι ακολουθούμενες διαδικασίες ήταν δήθεν διαβλητές. Ο δεύτερος, όχι τόσο εμφανής, ήταν να παρεμποδιστεί το έργο της κυβέρνησης. Η σκανδαλογία καλλιεργεί άλλωστε την ευθυνοφοβία και την τάση παραίτησης των υπευθύνων».

Ο Κώστας Σημίτης χαρακτηρίζει την απογραφή ως «επιπόλαιη κίνηση και πράξη κομματικής εμπάθειας» που «χειροτέρευσε τη διαπραγματευτική θέση της χώρας» στην Ευρώπη. Επιπλέον «η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποδέχτηκε τους ισχυρισμούς της κυβέρνησης της Νέας

Δημοκρατίας, διότι κατά πάγια τακτική της δεν αμφισβητεί τις κυβερνήσεις, όταν αυτές τροποποιούν προς το αρνητικό τα στοιχεία τους».

Ο πρώην Πρωθυπουργός είναι καταδικαστικός και για την πολιτική της Ν.Δ. στα θέματα της εξωτερικής πολιτικής: «Ο κ. Καραμανλής και η κυβέρνηση της Ν.Δ., σε αντίθεση με τις μεγαλοστομίες της εποχής της αντιπολίτευσης, έδειξαν εξαρχής δείγματα μιας γενικευμένης απάθειας απέναντι στις εξελίξεις. Η αναμενόμενη κινητοποίησή τους εν όψει του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Δεκεμβρίου του 2004 δεν πραγματοποιήθηκε. Τίποτε δεν συνέβη από όσα εύλογα περίμεναν όσοι είχαν εργαστεί να οδηγήσουν την Τουρκία σε έναν μονόδρομο που επέβαλλε αποφάσεις. Η Τουρκία βγήκε από τη στενωπό χωρίς καμία αντίδραση».

Σπιράλ γαλάζιων σκανδάλων

Ο Κώστας Σημίτης επιχειρεί επίσης την ιδεολογική ανατομία της νέας Δεξιάς: «Η πολιτική για τη Δεξιά είχε δύο πόλους. Ο ένας καθοριζόταν από τις παραδοσιακές αξίες, ο άλλος συσπείρωνε συμπεριφορές που οδηγούσαν σε κακοδιαχείριση και εξαπάτηση. Τον πρώτο πόλο τον στήριζε η Δεξιά, η Εκκλησία, οι κοινωνικοί σύμμαχοί της. Οι αντίπαλοί της συσπειρώνονταν στον δεύτερο πόλο. Με τον τρόπο αυτό, οι κλασικοί πολιτικοί διαχωρισμοί (αριστερά - δεξιά, πρόδος - συντήρηση, σύγχρονο - παλαιό) αντικαταστάθηκαν από έναν νέο διαχωρισμό, καλός - κακός. Εγκαταλείφθηκε έτσι το πεδίο της πολιτικής για το πεδίο της ηθικολογίας, όπου όλοι μπορούσαν εύκολα να συμφωνήσουν χωρίς να χρειάζονται οικονομικοπολιτικά επιχειρήματα και συμβιβασμοί συμφερόντων. Η ηθικολογία διευκόλυνε τόσο τη συσπείρωση όσο και την αντιπαράθεση. Διευκόλυνε όμως και τη συγκάλυψη. Η παράταξη της «χρηστής διαχείρισης» ήταν εξ ορισμού υπεράνω του ερωτήματος ποιον ωφελεί η πολιτική της». Για τον πρώην Πρωθυπουργό, «η δήθεν ηθικολογία της Νέας Δημοκρατίας ήταν συνονθύλευμα κοινοτοπιών», ενώ το πολιτικό πρόγραμμά της «γενικόλογο, υποστηρίζοντας πολλές αντιφατικές και ανεφάρμοστες απόψεις ανάλογα με τις συγκυρίες».

Φυσικά, όπως επισημαίνει ο κ. Σημίτης, «η ηθικολογία, ως πολιτική επιχειρηματολογία, χρειάζεται τη σκανδαλολογία για να επιζήσει», παρατήρηση που προσδιορίζει τα προβλήματα που συναντά η κυβέρνηση Καραμανλή, η οποία έχει εμπλακεί σε σπιράλ γαλάζιων σκανδάλων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΤΑΥΤΟΤΗΤΕΣ

Η κραυγαλέα ιδεολογία του Αρχιεπισκόπου

ΤΟ 2000 η κρίση των ταυτοτήτων δίχασε την κοινωνία. «Σε αυτή την κίνηση», γράφει ο Κώστας Σημίτης, «είχα διαβλέψει την αντίδραση της Εκκλησίας, όχι όμως και το μέγεθός της. Μετά τις πρώτες δηλώσεις του Αρχιεπισκόπου αποφάσισα να επιμείνω». Ήταν μια σύγκρουση που

δεν έβρισκε σύμφωνους όλους στο ΠΑΣΟΚ. «Η ενότητα του ΠΑΣΟΚ», γράφει ο πρώην Πρωθυπουργός, «παρουσίασε ρωγμές. Πολλά στελέχη οδηγήθηκαν σε μια στάση αμφιβολίας και αδικαιολόγητης ενοχής από τον φόβο του πολιτικού κόστους», που όμως «το αύξαναν οι ίδιοι με τη δημο-

σιοποίηση των αμφιβολιών τους και τη δημιουργία εικόνας διάσπασης».

Ο Σημίτης δεν έχει αμφιβολίες: «Οι ταυτότητες ήταν αφορμή και πρόσχημα για την Εκκλησία. Στην πραγματικότητα μέσα από την υπόθεση αυτή η Εκκλησία προσπάθησε να εγκαθιδρύσει μια ιδεολογική εποπτεία

επί της πολιτικής εξουσίας. Να την αποδεχτεί η κυβέρνηση ως υποχρεωτικό συνονιμικό με δικαίωμα βέτο σε όλα τα μείζονα θέματα της χώρας, από τα εθνικά μέχρι την παιδεία και τον πολιτισμό». Ο πρώην Πρωθυπουργός θεωρεί σημαντικό ότι οι προσπάθειες διεξαγωγής δημοψηφίσμα-

τος έπεσαν στο κενό. «Αρκεί να σκεφτούμε τι θα συνέβαινε στην αντίθετη περίπτωση. Ο πολιτικός κόσμος θα ήταν όμηρος της Εκκλησίας, της οποίας η Ιεραρχία δεν έχει την απαραίτητη πολιτική και συνταγματική νομιμοποίηση για να επιβάλλει το δικό της κοινωνικό πρότυπο».

Η ΔΙΑΠΛΟΚΗ

Η Ν.Δ. υπηρέτης συμφερόντων

«Στηρίχτηκε επανειλημμένα από εταιρείες και επιχειρηματίες»

ΣΤΟ ΒΙΒΛΙΟ του, ο Κώστας Σημίτης ασχολείται και με τη σχέση πολιτικής και επιχειρηματικών συμφερόντων, που προσδιορίζεται με τον όρο «διαπλοκή». Γράφει:

«**Τ**α επιχειρηματικά συμφέροντα σε μια οικονομία της αγοράς επηρεάζουν την πολιτική εξουσία. Μπορούν μάλιστα να την επηρεάσουν σε μεγάλο βαθμό, όταν από τις αποφάσεις των επιχειρηματιών εξαρτώνται επενδύσεις, απασχόληση, περιφερειακή κατανομή των πόρων, θέματα ιδιαίτερης σημασίας για την επιτυχία μιας πολιτικής ή την ανάπτυξη μιας περιοχής. Μια κυβέρνηση που αρνείται αυτή την πραγματικότητα δεν είναι ειλικρινής. Χρέος όμως της κάθε κυβέρνησης είναι να καθιστά τη σχέση αυτή διαφανή στους πολίτες και να την υπάγει σε κανόνες. Στην Ελλάδα, το πρόβλημα επηρεάζεται από το μικρό μέγεθος της αγοράς. Η δυνατότητα επηρεασμού της κοινής γνώμης αποτελεί για τις επιχειρήσεις ένα ισχυρό όπλο στην προσπάθειά τους να επηρεάσουν τις κυβερνητικές αποφάσεις, είτε θετικά είτε αρνητικά. Το χρησιμοποιούν κατά κα-

Ορισμένες θέσεις της Νέας Δημοκρατίας σε σχέση με τα δημόσια έργα αποτελούσαν άποψη συγκεκριμένου επιχειρηματία

νόνα αδιάστατα για να διευρύνουν τις εργασίες τους ή να τύχουν ιδιαίτερης μεταχείρισης.

Μόνο το ΠΑΣΟΚ! Η άποψη που καλλιέργησε η Νέα Δημοκρατία και αποδέχθηκε η υπόλοιπη αντιπολίτευση ήταν ότι όλα αυτά τα θέματα έχουν σχέση μόνο με την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ. Άλλα κόμματα δεν αφορά η διαπλοκή. Η θέση αυτή βέβαια δεν έχει καμία σχέση με την πραγματικότητα. Τα προβλήματα που προκύπτουν από την άσκηση οικονομικής εξουσίας και τον έλεγχο της είναι άμεσα συνδεδεμένα με τη λειτουργία της κοινωνίας. Όλα τα κόμματα είναι αναγκασμένα να παίρνουν θέσεις και διαμορφώνουν στάσεις που είτε προωθούν είτε θίγουν οικονομικές δραστηριότητες. Η Νέα Δημοκρατία υπηρέτησε επανειλημμένα αλλά και στηρίχτηκε επανειλημμένα από οικονομικά συμφέροντα. Δεν είναι λίγες οι ερωτήσεις και αναφορές στη Βουλή βουλευτών της αντιπολίτευσης που μετέφεραν λέξη προς λέξη ενστάσεις και διαμαρτυρίες εταιρειών που δεν πέτυχαν σε διαγωνισμούς. Ορισμένες θέσεις της Νέας Δημοκρατίας σε σχέση με τα δημόσια έργα αποτελούσαν άποψη συγκεκριμένου επιχειρηματία, με την οποία διαφωνούσε η πλειονότητα των κατασκευαστών. Ορισμένα ΜΜΕ ταυτίζονταν με την τότε αντιπολίτευση όποτε και όταν θεωρούσαν ότι η μεταχείρισή τους από την κυβέρνηση δεν ήταν αυτή που ήθελαν. Αλλά και τα κόμματα της παραδοσιακής Αριστεράς κατά κανόνα υπερασπιζόνταν τις θέσεις επαγγελματικών οργανώσεων, π.χ. των δικηγό-

ΔΥΟ ΜΕΓΑΛΕΣ ΚΡΙΣΕΙΣ

Υπερπατριώτες άσκησαν εξωτερική πολιτική

ΚΑΤΑ την πρώτη θητεία του Κώστα Σημίτη στην πρωθυπουργία, η Ελλάδα θα γνωρίσει δύο πολύ μεγάλες κρίσεις. «Έζησα τα Ίμια ως ένα γεγονός που αποκάλυψε μια μεγάλη αδυναμία της Ελλάδας», γράφει στο βιβλίο του. Ο πρώην Πρωθυπουργός αφιερώνει αρκετές σελίδες στα Ίμια, στα οποία βρήκε έκφραση και κλιμάκωση η «επί χρόνια υποβόσκουσα κρίση στις ελληνοτουρκικές σχέσεις». Δεν προσθέτει κάτι καινούργιο στα ήδη γνωστά γεγονότα της μακράς εκείνης νύχτας, στις αρχές του 1996. Ο Κώστας Σημίτης αποδίδει τις μεγαλύτερες ευθύνες στον ναύαρχο Λυμπέρη. Ο τότε αρχηγός ΓΕΕΘΑ χρεώνεται τη μη φύλαξη της δεύτερης βραχονησίδας, αλλά και την αδυναμία των Ενόπλων Δυνάμεων να έχουν έγκαιρη είκόνα της εξέλιξης της κρίσης. Το ΓΕΝ αδυνατεί να επιβεβαιώσει τόσο την κατάληψη της βραχονησίδας - κάτι που γνωστοποιεί ο Ρίτσαρντ Χόλμπρουκ στον Θεόδωρο Πάγκαλο - όσο και την πτώση του ελικοπτερό. «Όσον

Τόσο τα Ίμια όσο και η υπόθεση Οτζαλάν ήταν, κατά τον Κώστα Σημίτη, αποτέλεσμα κινήσεων εθνικιστικών κύκλων στη χώρα μας

αφορά την ελληνική σημαία», επισημαίνει ότι «αποφασίστηκε ομόφωνα να την αποσύρουμε για να αποτρέψουμε το ενδεχόμενο νέων εμπλοκών». Μερικές εβδομάδες αργότερα, κατά την επίσκεψή του στη Γερμανία, ο κ. Σημίτης θα δει τον Χέλμουτ Κολ. «Η Βόν-

νη μάς υποδέχτηκε με τσουχτερό κρύο και χιονόνερο. Θυμάμαι την ευθύβολη ερώτηση του Καγκελάριου. Ήθελε τη γνώμη μου για το ποιος θύλακας εξουσίας είχε στήσει την κρίση των Ιμίων». Ο κ. Σημίτης δεν καταγράφει την απάντησή του στον Κολ.

Σε άλλο σημείο του βιβλίου μιλάει πάντως για «κινήσεις εθνικιστικών κύκλων της Τουρκίας σε συνδυασμό με τις αντιδράσεις αυτόκλητων υπερασπιστών των εθνικών μας δικαιών» που παρ'όλο που οδηγούν σε πολεμική αναμέτρηση.

Στο κεφάλαιο για την κρίση Οτζαλάν του 1999, ο Κώστας Σημίτης δείχνει προς την ίδια κατεύθυνση: «Η παράνομη είσοδος του Οτζαλάν στην Ελλάδα ήταν προϊόν σχεδιασμένης επιχείρησης από πρόσωπα που "ανέλαβαν" δημόσια εξουσία, την οποία ουδείς τούς είχε αναθέσει ή εκχωρήσει. Υποκατέστησαν δίχως νομιμοποίηση, με το "έτσι θέλω" τους προϊσταμένους τους και την ελληνική κυβέρνηση. Υπερπατριώτες που θεωρούσαν ότι ξέρουν να ασκήσουν εξωτερική πολιτική καλύτερα από ό,τι η νόμιμη κυβέρνηση της χώρας. Απόγειο ανευθυνότητας και επιπολαιότητας». Στις αμέσως επόμενες σελίδες, ο πρώην Πρωθυπουργός γράφει για την αναδιοργάνωση της ΕΥΠ.

ρων, αδιαφορώντας για το αν οι θέσεις αυτές συμφέρουν τους πολίτες.

Συγκεκριμένες αποφάσεις. Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ όφειλε να πάρει μερικές πολύ συγκεκριμένες αποφάσεις στη διάρκεια της οκταετίας. Για παράδειγμα, θα ζητούσε ή όχι από την Ευρωπαϊκή Ένωση για ορισμένους τομείς, όπως οι τηλεπικοινωνίες, και για περιορισμένο χρόνο τη δυνατότητα να αναθέτει αποκλειστικά σε ελληνικές βιομηχανικές επιχειρήσεις την κατασκευή υλικού, δικαίωμα που είχαν ασκήσει οι άλλες ευρωπαϊκές χώρες για να ενισχύσουν την εγχώρια βιομηχανία; Θα επιδίωκε ενίσχυση της δημιουργίας μεγάλων ανταγωνιστικών επιχειρήσεων στον τομέα των κατασκευών ή θα άφηνε την ελληνική αγορά στις ξένες επιχειρήσεις χωρίς ανταγωνιστές; Θα ανέθετε την κατασκευή πολεμικών πλοίων σε ελληνικές ναυπηγικές επιχειρήσεις έστω και με δυσμενέστερους οικονομικούς όρους για να αποκτήσει η χώρα τεχνολο-

γία και να διατηρήσει την απασχόληση;

Τελικά, σε όλες αυτές τις περιπτώσεις η κυβέρνηση αποφάσισε να διατηρήσει το επίπεδο απασχόλησης και να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας. Προτίμησε έτσι συχνά την εγχώρια βιομηχανία. Στην απόφασή της αυτή βρήκε σταθερά απέναντί της κάποιες ελληνικές επιχειρήσεις και την αντιπολίτευση που κραύγαζε για διαπλοκή. Απέναντί της ήταν ιδίως οι αντιπρόσωποι ή οι ενδυνάμει αντιπρόσωποι ξένων επιχειρήσεων, που προτιμούσαν τα είδη να εισάγονται από αυτούς από το εξωτερικό, χωρίς να παίζουν καμία απασχόληση και προστιθέμενη αξία στην Ελλάδα.

Απέναντί της όμως ήταν και πολλοί που ασπάζονταν την άποψη ότι «οι δουλειές πρέπει να μοιράζονται». Ένας δρόμος, για παράδειγμα, να κατασκευάζεται από όσο το δυνατόν περισσότερους εργολάβους, ώστε να επιζήσουν και οι μικροί. Η συνταγή αυτή «της μοιρασιάς» της δουλειάς σε όσο το δυνατόν περισσότερους, όταν εφαρμόστη-

κε για να προλάβει συνεχείς διαμάχες, προκάλεσε καθυστερήσεις, κακοτεχνίες, αδυναμία εκτέλεσης των έργων και πάντα αύξηση του κόστους. Διότι βέβαια δεν έχουν όλες οι επιχειρήσεις την τεχνολογία και την οργάνωση για να εκτελέσουν έργα μεγάλου μεγέθους. Παράδειγμα για το πού οδηγεί η συμμετοχή όσο το δυνατόν περισσότερων είναι η πρώτη φάση του Κτηματολογίου. Το έργο εξαιρέθηκε από το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και η Ελλάδα αναγκάστηκε να επιστρέψει τις κοινοτικές επιδοτήσεις διότι πολλές από τις επιχειρήσεις που το ανέλαβαν, δεν μπόρεσαν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους.

Διαμαρτυρίες. Διαμαρτυρίες δεν υπήρξαν όμως μόνο από εκείνους που υφίσταντο τις σκληρές συνέπειες του ανταγωνισμού. Πιο έντονα διαμαρτύρονταν οι «μεγάλοι» που δεν ήταν σε θέση να συμμετάσχουν σε έναν διαγωνισμό ανταγωνιστικό, διότι δεν διέθεταν τις τεχνικές προϋποθέσεις. Θεωρούσαν, παρ'όλα αυτά, ότι δικαιωματικά τους ανήκουν κάποιες δουλειές ή ακόμα ότι κάποιος «αντίπαλος» τους δεν πρέπει να αναπτυχθούν...».

Το ΠΑΣΟΚ βρέθηκε «απέναντι» σε κάποιες ελληνικές επιχειρήσεις

ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ

«Πληρώσαμε» το Χρηματιστήριο

«Οι διαφημιστές του ΠΑΣΟΚ αγνόησαν το έργο της δετίας»

ΠΙΑΤΙ χάθηκαν οι εκλογές; Ο Κώστας Σημίτης επιμένει ότι «η α-ναγγελία της αλλαγής ηγεσίας άλλαξε θεαματικά τα δεδομένα του εκλογικού αγώνα. Επικαλείται δημοσκοπήσεις, σύμφωνα με τις οποίες «το ΠΑΣΟΚ μείωσε τη διαφορά από την προπο-ρευόμενη Νέα Δημοκρατία κατά έξι περίπου μονάδες. Η απόσταση που χώριζε πλέον τα δύο κόμματα ήταν μόνο δύο μονάδες περίπου. Ο κ. Γ. Παπανδρέου υπερτερούσε του κ. Κ. Καραμανλή στην προτίμηση των ψηφοφόρων και είχε δημοτι-κότητα (70%) μεγαλύτερη από ό,τι εγώ (52%)».

Τι συνέβη μετά; «Η Νέα Δημοκρατία», γράφει ο πρώην Πρωθυπουργός, «είχε το πλεονέ-κτημα του προβαδίσματος. Το ΠΑΣΟΚ, το πλε-ονέκτημα του αιφνιδιασμού και μιας νέας α-ποδεκτής ηγεσίας. Το παιχνίδι δεν είχε οριστικά κρι-θεί πριν από τον προεκλογικό αγώνα. Η Νέα Δημο-κρατία κέρδισε τις εκλογές στη διάρκεια του προεκλογικού αγώνα».

Ο Κώστας Σημίτης αναφέρει ενδεικτικά ορισμένους λόγους: Είναι «η τροπολογία για το ξενοδοχειακό συ-γκρότημα Πόρτο Καρράς». Είναι όμως και «η αποστα-σιοποίηση από το έργο της κυβέρνησης που επέλε-ξαν οι διαφημιστές του ΠΑΣΟΚ. Τα τηλεοπτικά σποτ αγνόησαν επιδεικτικά ό,τι είχε γίνει και πρόβαλλαν έ-να «ειδυλλιακό νέο ξεκίνημα». Θέ-λησαν να μεταδώσουν ένα μήνυμα ασυνέχειας. Γέννησαν με τον τρόπο αυτό αμφιβολίες για το έργο του ΠΑΣΟΚ και εξασθένησαν συνολικά την εικόνα του ως μιας παράταξης ι-κανής για τη διακυβέρνηση της χώ-ρας. Ανέκοψαν την ορμή που είχε δώ-σει ο ίδιος ο νέος Πρόεδρος τις πρώ-τες εβδομάδες μετά την ανάδειξή του».

Η προσαρ-μογή στο ευρώ βιώθηκε ως επίπονη διαδικασία

Ο πρώην Πρωθυπουργός αναγνω-ρίζει, πάντως, και άλλες αδυναμίες που προϋπήχαν της προεκλογικής περιόδου. Αν και εξιστορεί σε μεγάλο μέρος του βι-βλίου τα επιτεύγματα της οκταετίας του – με έμφαση στην οικονομική σταθεροποίηση και ανάπτυξη, την ΟΝΕ και τη μείωση της ανεργίας, την αύξηση των ει-σοδημάτων – ο Κώστας Σημίτης δεν έχει αυταπάτες. «Η αντίληψη του πολίτη για την οικονομική του κα-τάσταση δεν συμπίπτει πάντα με την πραγματική κα-τάσταση της οικονομίας. Η Ελλάδα το 2003 και το 2004 παρουσίασε έναν από τους υψηλότερους ρυθμούς α-νάπτυξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Παρόλα αυτά, οι πολίτες ήταν απαισιόδοχοι για το οικονομικό τους μέ-λλον. Το φαινόμενο ήταν γενικότερο, δεν περιοριζόταν σε ορισμένα κοινωνικά στρώματα που αισθάνονταν ξεκομμένα από την εξέλιξη».

Ακόμη χειρότερα: η βελτίωση της οικονομίας μεγά-λωσε τις προσδοκίες. «Η ένταξη στην ΟΝΕ και η με-ταβολή των οικονομικών συνθηκών που επέφερε δη-μιούργησαν νέες ευνοϊκότερες συνθήκες κατανά-λωσης. Οι νέες αυτές συνθήκες, όπως τα καταναλωτικά δάνεια, η ευκολία να έχεις κινητό τηλέφωνο, περισ-σότερα του ενός σε κάθε νοικοκυριό, οι νέοι τρόποι χρηματοδότησης αυτοκινήτου οδήγησαν σε απότομη άνοδο τις καταναλωτικές απαιτήσεις. Οι οικογενεια-κοί προϋπολογισμοί δεν μπόρεσαν να ανταποκριθούν».

Η ΟΝΕ. Αν και είναι υπερήφανος για την ΟΝΕ, ο Κώ-στας Σημίτης παραδέχεται ότι είχε και μια αρνητική πλευρά: «Η στρογγυλοποίηση των τιμών του ευρώ δη-μιούργησε την αίσθηση ενός κύματος ακρίβειας, η ο-ποία δεν εκφράστηκε μεν από τα οικονομικά μεγέθη του πληθωρισμού, αλλά ήταν παρούσα κάθε μέρα. Η προσαρμογή στο νέο νόμισμα βιώθηκε ως επίπονη διαδικασία».

Βαρίδι για το ΠΑΣΟΚ και η Σοφοκλέους, όπου, ό-

Ο Κώστας Σημίτης στα εγκαίνια της γέφυρας Ρίου-Αντιρρίου. Ο πρώην Πρωθυπουργός πιστεύει πως το έργο της οκταετίας του δεν προβλήθηκε επικοινωνιακά όσο έπρεπε, κάτι που βάθυνε στο εκλογικό αποτέλεσμα

πως παραδέχεται ο Κώστας Σημίτης «πολλοί έχασαν χρήματα», γεγονός που χαρακτηρίζει «λυπηρό», ιδίως για τους μικροαποταμιευτές. Ο πρώην Πρωθυπου-ργός αναγνωρίζει ότι «η κυβέρνηση υπέστη μεγάλη φθορά από τις εξελίξεις αυτές, χωρίς δυστυχώς να έ-χει τη δυνατότητα να τις αποτρέψει ούτε να εξαλεί-ψει τις συνέπειές τους όπως νόμιζαν οι ενδιαφερό-μενοι». Ο Σημίτης επιμένει ότι ούτε η κυβέρνηση ούτε η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορούσαν να κάνουν τίποτε για να ανακόψουν την υπερτιμητική κερδο-σκοπία του 1999-2000. Το πολιτικό συμπέρασμα, πά-ντως, είναι δεδομένο: «Η μεγάλη πτώση του Χρημα-τιστηρίου σε όλη τη διάρκεια των πρώτων τριών ε-τών της τετραετίας δημιούργησε ένα παρατεταμένο αρνητικό κλίμα».

«Κόπωση». Στις αιτίες της ήττας, ο Κώστας Σημί-της συμπεριλαμβάνει επίσης την «κόπωση από την ε-ντεκάχρονη διακυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ». Αντίστοιχα «η μακρόχρονη παραμονή στην εξουσία όξυνε τις δια-μάχες σε επιχειρηματικό επίπεδο ανάμεσα σε δήθεν ευνοημένους και μη ευνοημένους». Αμφότεροι αντι-παρατάσσονταν στην κυβέρνηση, θέλοντας όλο και περισσότερα στην, κατά την αντίληψή τους, «μοιρα-σιά της πίτας», κάτι που δημιουργούσε «μια εικόνα που εκμεταλλευόταν η αντιπολίτευση ισχυριζόμενη ότι κυριαρχεί αδιαφάνεια και διαπλοκή».

«Υποτονική εικόνα». Ο πρώην Πρωθυπουργός εκτιμά επίσης ότι έλειψε μια επικοινωνιακή πολιτική που να προβάλλει το κυβερνητικό έργο, ενώ κάνει λό-γο και για «υποτονική εικόνα του κόμματος». Οι βου-λευτές ήταν προσηλωμένοι στη λογική της επετηρί-δας και άκρως αρνητικοί απέναντι στην είσοδο νέων προσώπων στην πολιτική. Πολιτικό έλλειμμα ήταν και «η αδυναμία του ΠΑΣΟΚ να προσδιορίσει, μετά την έ-νταξη στην ΟΝΕ το 2000 έναν κυρίαρχο στόχο, ο ο-ποίος να προσανατολίσει τη συνολική πολιτική».

Η ΚΕΝΤΡΟΑΡΙΣΤΕΡΑ

Πώς ΣΥΝ και ΚΚΕ έγιναν οι «πρόθυμοι συνήγοροι της Ν.Δ.»

Ο ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ εμφανίζεται πεπεισμένος ότι «το ΠΑΣΟΚ θα μπορούσε να διευρύνει κατά πολύ και προς την Κεντροαριστερά και προς την Κεντροδεξιά τον κύκλο ε-κείνων που στήριζαν, έστω κριτικά, την πολιτική του». Η προ-σπάθεια αυτή ήταν σταθερό πολιτικό μοτίβο της οκταετίας 1996-2004, με στόχο τη διαμόρφωση ενός πλειοψηφικού κοι-νωτικο-πολιτικού ρεύματος για τον εκσυγχρονισμό. Συνάντη-σε όμως δυσκολίες, κυρίως προς τα Αριστερά. Αιτία «η παλαιά α-ντίληψη ότι κάθε πολιτική συ-νεργασία σημαίνει επαφές η-γεσιών, επίσημες επιτροπές, κοινά ανακοινωθέντα και συμ-φωνίες για επιλογές προσώπων σε δημόσιες θέσεις με ποσο-στώσεις».

Η πλειο-ψηφία της ηγεσίας του ΣΥΝ αντέτεινε την καθιέρωση της απλής αναλογικής ως απόδειξη της ειλικρίνειας των προτάσεων του ΠΑΣΟΚ. Έβαζε έτσι το κάρο μπροστά από το άλογο

Ο πρώην Πρωθυπουργός γρά-φει πως το εγχείρημα της Κε-ντροαριστεράς αντιμετωπίστη-κε ως προσπάθεια «διεμβολι-σμού» του ΣΥΝ. «Η πλειοψηφία της ηγεσίας του ΣΥΝ αντέτεινε στην πρότασή μου την ανάγκη ενός νέου εκλογικού νόμου και την καθιέρωση της απλής ανα-λογικής ως απόδειξη της ειλι-κρίνειας των προτάσεων του ΠΑΣΟΚ. Έβαζε έτσι το κάρο μπροστά από το άλογο».

Αρνητικός είναι ο Κώστας Σημίτης με τον Νίκο Κωνσταντόπουλο, αν και δεν τον κατονομάζει. «Η ηγεσία του ΣΥΝ», γράφει, «συμπορεύτηκε αρχικά με την εσωτερική αντιπολί-τευση του ΠΑΣΟΚ επιτιθέμενη κατά του εκσυγχρονισμού και αργότερα, στη δεύτερη τετραετία, δεν έχασε την ευκαιρία α-πό κοινού με τη Νέα Δημοκρατία να χτυπήσει την κυβερνη-τική πολιτική».

Αντιθέτως, «η σχέση με το ΚΚΕ ήταν πιο απλή. Συμφωνού-σαμε και οι δύο ότι οι απόψεις μας ήταν διαμετρικά αντίθε-τες». Ο πρώην Πρωθυπουργός επισημαίνει ότι ο Περισσός «ε-γκατέλειψε τη διεθνιστική παράδοση, που έθετε σε πρώτη μοίρα τη φιλία και τη συνεργασία των λαών, και ακολούθησε έναν μαχητικό εθνικισμό».

Ο Σημίτης καταλογίζει, πάντως, σε ΣΥΝ και ΚΚΕ ότι έπαι-ξαν ρόλο «πρόθυμων συνηγών» της αντιπολιτευτικής γραμ-μής της Ν.Δ., η οποία «για να διευκολυνθεί σε αυτή την προ-σέγγιση, εγκατέλειψε κάθε κριτική αναφορά προς την πολι-τική του ΚΚΕ και του ΣΥΝ». Ο πρώην Πρωθυπουργός μιλάει για «άτυπη συνεργασία» Νέας Δημοκρατίας και παραδοσια-κής Αριστεράς.

Ο πρώην Πρωθυπουργός καταλήγει ότι «η συζήτηση για το τι είναι σοσιαλιστικό και τι νεοφιλελεύθερο συντηρεί-ται σκόπιμα, τόσο από τους συντηρητικούς όσο και από την παραδοσιακή Αριστερά, σε ένα αφηρημένο και γενικό επίπεδο. Μια τέτοια συζήτηση εξυπηρετεί τον κοινό τους στόχο, να καταδείξουν ότι ανάμεσα στη Δεξιά και στη σο-σιαλδημοκρατική πολιτική δεν υπάρχουν ουσιαστικές δια-φορές. Άρα οι ψηφοφόροι δεν έχουν παρά να επιλέξουν α-νάμεσα στη Δεξιά, που περιλαμβάνει και τον μεσαίο χώ-ρο, και τη γνήσια Αριστερά».